

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 10. august 2022 blev i sag nr. 97909:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har familie/indboforsikring. I klageskema af 18/2 2022 til nævnet har klageren bl.a. anført:

"På vegne af [4 navne] hentede og transporterende undertegnede et kunstværk af [kunstner] på dennes bopæl, [kunstners adresse], og transporterende kunstværket herfra til [skadelidtes] bopæl, [skadelidtes adresse].

Kunstværket skulle være en gave fra [3 navne] til deres [familiemedlem], [navn på familiemedlem].

[Skadelidte] modtog kunstværket på adressen [adresse].

Undertegnede bar kunstværket op i [skadelidtes] lejlighed, da [skadelidte] skulle tage sig af to børn i alderen 1-4 år. Under transporten fra bilen op i lejligheden blev kunstværket tabt og beskadiget.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Kunstværket blev ridset af ituslået glas. Kunstværkets værdi uden forsendelse er kr. 6.500. Ønsker erstatning for kunstværkets værdi."

Selskabet har i brev af 1/3 2022 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Det fremgår af sagen, at vores kunde skulle transportere et maleri fra [by] til [by], en tur på omtrent 400 km. I forbindelse med opbæring af maleri på slutadressen sker der skade på maleriet, idet vores kunde snublede, tog fra mod muren og tabte maleriet.

Vores kunde gør i klagen gældende, at [skadelidte], som maleriet skulle afleveres til, modtog maleriet på adressen, og da [skadelidte] havde 2 børn at tage sig af bar vores kunde maleriet fra bilen og op i lejligheden.

Vi er af den opfattelse, at man ikke kan dele opgaven op på den måde. Vores kundes opgave bestod i at transportere maleriet fra [by] og til [navn], og man må derfor kigge på opgaven som en helhed, og ikke dele den op i mindre dele.

Afgørelse varetægt

Den tegnede ansvarsforsikring dækker ikke jfr. forsikringsbetingelsernes punkt 4.5.12 ansvar for skade på genstande, som en af de sikrede har til brug eller har brugt, lån, leje, befordring, bearbejdelse, behandling, opbevaring, sat sig i besiddelse af eller på anden måde har i varetægt.

Når man skal transportere et maleri fra [by] til [by], som er en strækning på 400 km er vi af den opfattelse, at kunden har en så intensiv råden i en vis tidsmæssig udstrækning, at der er tale om skade på ting i varetægt, og at forsikringen derfor ikke dækker det skete. Vi kan i den forbindelse henvise til ankenævnskendelse 51.292.

Vennetjeneste

Såfremt nævnet måtte komme frem til, at der ikke er tale om varetægt, så er vi af den opfattelse, at der er tale om en vennetjeneste, som vores kunde ikke kan drages til ansvar for.

Der fremgår følgende af forsikringsbetingelsernes punkt 4.3.3 vedrørende vennetjeneste:

Skader forvoldt under udøvelse af tjenester i skadelidtes interesse

Ligesom ved gæstebudsskader er domstolene ikke tilbøjelige til at pålægge personer, der gør andre en tjeneste, erstatningsansvar, hvis de under tjenesten kommer til at forvolde skade på ting, der tilhører den, hvem der ydes en vennetjeneste. Der vil kun være erstatningsansvar og dermed forsikringsdækning, hvis skadevolder har båret sig særlig ubetænksomt ad. Dette gælder, uanset om tjenesten foretages på opfordring eller eget initiativ.

Vi finder ikke, at vores kunde har båret sig særlig ubetænksomt ad. Der er tale om et hændeligt uheld, idet vores kunde snubler. Vi henviser i den forbindelse til ankenævnskendelser 43.455 og 51.798, hvor der ikke ifaldes ansvar i forbindelse med skader, hvor man snubler.

På baggrund af ovennævnte finder vi ikke, at skaden er omfattet af den tegnede forsikring."

Klageren har i meddelelse af 30/3 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Alm Brand anfører, at 'Vi er af den opfattelse, at man ikke kan dele opgaven op på den måde (som jeg har gjort). Vores kundes opgave bestod i at transportere maleriet fra [by] og til [skadelidte], og man må derfor kigge på opgaven som en helhed, og ikke dele den op i mindre dele.

Når man skal transportere et maleri fra [by] til [by], som er en strækning på 400 km er vi af den opfattelse, at kunden har en så intensiv råden i en vis tidsmæssig udstrækning, at der er tale om skade på ting i varetægt, og at forsikringen derfor ikke dækker det skete. Vi kan i den forbindelse henvise til ankenævnskendelse 51.292.

Hertil er mit svar - i overensstemmelse med de faktiske forhold og som kommentar, at varetægt åbenbart er et begreb, der indeholder en stræknings længde og muligvis også en stræknings varighed.

I det aktuelle tilfælde er det uomtvisteligt, at undertegnede klager har transporteret den beskadigede genstand i o. 4 timer for at aflevere til ejeren.

Det springende punkt er så efterfølgende, om man kan dele transporttiden op i mindre dele.

Subjektivt og i Alm. Brands uomtvistelige interesse kan man indvende imod virkeligheden og det faktuelle, at det kan man ikke.

Det faktuelle er, at [skadelidte] modtog sin ejendom foran sin bolig, ..., hvor han er bosiddende sammen med hans to [børn] på henholdsvis 3 og 1 år. [Børnene] skulle transporteres tilbage i lejligheden, og [skadelidte] overdrog derfor igen den beskadigede genstand i klagers varetægt, hvor uheldet så skete.

Alm. Brand har desuden en klausul o. Vennetjenester:

Det afgørende her er åbenbart, at 'Der vil kun være erstatningsansvar og dermed forsikringsdækning, hvis skadevolder har båret sig særlig ubetænksomt ad.'

Atter er det både subjektivt og diffust, hvad man betegner som 'ubetænksom'. I det konkrete tilfælde med et kunstværk i en glasramme, var det nok ikke så klogt, som det faktisk skete at medbringe anden bagage end kunstværket, hvilket gjorde det vanskeligt at åbne yderdøren og holde den åben under indtræden med en her 'ubetænksom' transportbyrde, hvilket forårsagede en mindre snubling, dog nok til at kunstværket blev tabt og glasset knustes.

Det 'ubetænksomme' i den af forsikringsselskabet anførte 'vennetjeneste' var at transportere kunstværket sammen med anden bagage."

Selskabet har i brev af 7/1 2022 til nævnet bl.a. anført:

"Klager er af den opfattelse, at [skadelidte] modtog kunstværk foran sin ejendom og at [skadelidte] igen overdrog kunstværket i klagers varetægt.

Som anført i vores svar af 1. marts 2022 så er vi fortsat af den opfattelse, at man ikke kan dele opgaven op på denne måde, men må kigge på opgaven som en helhed.

Det forhold, at [skadelidte] stod på fortovet med sine børn, og at klager derfor fortsætter med opgaven at transportere kunstværket gør ikke, at varetægtsforholdet bliver afbrudt.

Klageren har på skadetidspunktet en så intensiv råden i en vis tidsmæssig udstrækning, at der er tale om at klageren har kunstværket i sin varetægt.

Med hensyn til vennetjenste er det korrekt, at det er subjektivt, hvad der ligger i særlig ubetænksomt, og dette begreb tolkes af blandt andet domstolene, ankenævn mv.

Klageren oplyser, at han bar det ikke særligt store og ikke særligt tunge kunstværk (foto vedlagt) sammen med festtøj til 2 personer. Han snublede og ramte ind i væggen, så der skete skade på kunstværket.

Om det er særligt ubetænksomt at bære et kunstværk sammen med beklædningsgenstande til to personer, må blandt andet bero på en vurdering af om kunstværket er stor og tungt.

I dette tilfælde er det klagers egen konstatering, at kunstværket ikke er særligt tungt eller særligt stort, derfor er det efter vores opfattelse ikke særligt ubetænksomt, at klageren vælger at bære kunstværket sammen med beklædningsgenstandene."

Til dette har klageren fremsendt meddelelse af 12/4 2022, hvori det bl.a. er anført:

"Det er bemærkelsesværdigt, at Alm. Brand mener sig bedre i stand til at beskrive overdragelsesprocessen af kunstværk af [kunstneren] end de direkte deltagende, [skadelidte] og undertegnede forsikringstager.

Uanset den tendentiøse fremstilling, som Alm. Brand leverer på anden hånd, så var det måske på sin plads at spørge den anden direkte involverede, [skadelidte], som har modtaget et erstatningskunstværk, om hvorledes afleveringsprocessen foregik - om kunstværket blev afleveret til ham ved ankomsten til hans bopæl og herefter af forsikringstager som nok en hjælpende foranstaltning transporteret ind i lejligheden, fordi der var opmærksomhedskrævende børn.

Sært nok synes Alm. Brand heller ikke, det var særligt ubetænksomt at transportere kunstværket sammen med anden bagage, hvilket var den direkte årsag til, at kunstværket blev tabt og beskadiget.

Det kan konstateres, at Alm. Brand har en opfattelse af virkeligheden, der er mere præget af økonomiske hensyn end af virkeligheden.

Det er en banal, men også interessant konstatering."

Klageren har i meddelelse af 13/4 2022 bl.a. anført:

"Som en tilføjelse, om kunstværket var særlig tungt m.v. er kun at bemærke, at kunstværket havde/har en dækning af glas, som uanset tyngde, vægt og andet godt fra havet splintrede og beskadigede kunstværket med adskillige ridser, da det blev tabt.

Det var ikke bevidst ubetænksomt, men enhver (som ikke repræsenterer forsikringsselskabet) kan sige sig selv, at enhver transportgenstand ud over det skrøbelige kunstværk er 'ubetænksom' i forhold til risikoen for at beskadige kunstværket."

Klageren har i meddelelse af 31/5 2022 bl.a. anført:

1. "Som en vennetjeneste for [navn] afhentede et kunstværk af [kunstner] på hendes adresse ... Det skulle være temmelig indlysende, at det fra min bopæl på [adresse] ville være en praktisk 'vennetjeneste' at transportere kunstværket til destinationen [adresse], da vi alligevel skulle aflægge besøg på denne adresse.
2. Den lange transporttid og -afstand er iflg. Almindelig Brand ensbetydende med, at jeg som forsikringstager og klager har haft kunstværket i min varetægt. Hvis den transportafstand og -tid er ensbetydende med varetægt i formel forstand, så er det uomtvisteligt, at jeg i transporttiden har haft kunstværket i min varetægt.
3. Lige så uomtvisteligt er det, at jeg afleverede kunstværket til [navn] på [adresse]. Her må det bero på en forespørgsel til [navn], hvor han fik overdraget kunstværket. Og om han a.h.t. sine to børn bad om hjælp til at transportere kunstværket fra ejendommens indgang til boligens 1. sal.
4. Kunstværket har den størrelse og tyngde, som det nu engang har: [kunstner], [kunstværkets navn], Fotografi, analogt S/Hv, Arcival pigment, Classic 300 gr., Rammemål: 45 x 50 cm., Billedmål: 28 x 39 cm., Metalramme, passepartout. Museumsglas.
5. Kunstværket blev af undertegnede skadevolder transporteret under den ene arm, den anden arm blev benyttet til at transportere en smoking og en festkjole. Transport op ad en trappe til 1. sal, der skulle åbnes døre. Under åbning af dør tabtes kunstværket, og glasset revnede, gik itu.
6. Forsikringstager beskrevne art, beklædningsgenstande, skadevolder anser den foretagne disposition, både at bære kunstværk af den og at åbne døre for at være særdeles ubetænksomt."

Nævnet har fået forelagt foto af maleriet. Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"2. Indboforsikring

...

2.1 Hvilke genstande omfatter forsikringen?

Forsikringen omfatter indbo* og andre private ejendele, som er anført i dækningsskemaet, og som

sikrede ejer eller i øvrigt bærer risikoen for.

Bortset fra

2.1.1 motordrevne køretøjer jf. færdselsloven, personal transporters (segway, elektriske skateboards eller tilsvarende), haveredskaber over 25 hk, campingvogne, luft- og søfartøjer, herunder windog kitesurfere. Dele og tilbehør er heller ikke dækket, medmindre de er særligt anført i dækningsskemaet.

2.1.2 genstande under opmagasinering*, bortset fra beklædningsgenstande.

...

3.3 Hvilke skader dækker forsikringen ikke?

3.3.1 Forsikringen dækker ikke beskadigelse, som skyldes manglende eller mangelfuld emballage, medbragte væsker, der flyder ud, og almindelig og forudseelig beskadigelse af kufferter eller anden emballage.

3.3.2 Forsikringen dækker ikke udgifter og tab som følge af rejsegodsets forsinkede fremkomst.

...

4. Ansvarsforsikring

4.1 Ansvarsforsikringens formål

Ansvarsforsikringens formål er at betale for dig, hvis du har pådraget dig et erstatningsansvar, og at friholde dig, hvis der rejses et uberettiget erstatningskrav mod dig. Vi træffer i øvrigt bestemmelse om sagens behandling over for skadelidte*.

Din anerkendelse af erstatningsansvar, forpligter kun dig selv ikke os. Du kan derfor, ved anerkendelse af erstatningsansvar, risikere selv at måtte betale en erstatning, som ikke er dækket af forsikringen.

4.2 Hvornår er man ansvarlig?

Efter dansk ret er man normalt juridisk ansvarlig*, når man ved fejl eller forsømmelse er skyld i den skete skade.

Denne hovedregel/skyldregel står ikke i nogen lov, men er opstået efter århundreders retspraksis.

Er skadevolder uden skyld i skaden, kaldes skaden hændelig, og for hændelige skader er man ikke ansvarlig. Derfor må skadelidte* i en sådan situation selv bære tabet.

Herudover kan en sikret efter omstændighederne pålægges erstatningsansvar, hvis andre personer lider tab som følge af redningsaktioner til fordel for den pågældende. Denne forsikring dækker et sådant ansvar i det omfang, kravet ikke dækkes af lov om arbejdsskadeforsikring, og i det omfang redningsaktionen ikke sker som et led i redningsmandens erhverv.

4.3 Hvilket ansvar dækker forsikringen?

Forsikringen dækker det juridiske erstatningsansvar*, de sikrede som privatpersoner pådrager sig i forsikringstiden for skade på person eller ting (herunder dyr).

4.3.1 Gæstebudsskader

Selvom juridisk ansvar* ikke foreligger, dækker forsikringen alligevel skader på ting, som er sket under almindeligt privat samvær, og hvor den juridiske bedømmelse typisk ville frifinde skadevolderen fra ansvar, netop fordi skaden er opstået under dette samvær.

For sådan skade gælder en selvrisiko* på 10 % af skadens beløb, dog mindst 500 kr.

...

4.3 Hvilket ansvar dækker forsikringen?

Forsikringen dækker det juridiske erstatningsansvar*, de sikrede som privatpersoner pådrager sig i forsikringstiden for skade på person eller ting (herunder dyr).

...

4.3.3 Skader forvoldt under udøvelse af tjenester i skadelidtes interesse

Ligesom ved gæstebudsskader er domstolene ikke tilbøjelige til at pålægge personer, der gør andre en tjeneste, erstatningsansvar, hvis de under tjenesten kommer til at forvolde skade på ting, der tilhører den, hvem der ydes en vennetjeneste. Der vil kun være erstatningsansvar og dermed forsikringsdækning, hvis skadevolder har båret sig særlig ubetænksomt ad. Dette gælder, uanset om tjenesten foretages på opfordring eller eget initiativ.

...

4.3.4 Skader omfattet af tingsforsikring

Hvis en skade er omfattet af en anden forsikring, f.eks. skadelidtes* indbo*- , bygnings- eller erhvervsforsikring, bortfalder skadevolders erstatningsansvar ifølge erstatningsansvarsloven, medmindre skaden er forvoldt forsætligt* eller groft uagtsomt.

...

4.5 Hvad dækker forsikringen ikke?

...

4.5.12 Varetægt

Ansvar for skader på genstande, som en af de sikrede har til brug eller har brugt, lån, leje, befordring, bearbejdelse, behandling, opbevaring, sat sig i besiddelse af eller på anden måde har i varetægt*.

Dog er ansvar for skade på indbo*, som sikrede har til lån eller leje, dækket i indtil 1 måned fra overtagelsen. For sådan skade gælder en selvrisiko* på 10 % af skadens beløb, dog mindst 500 kr."

Nævnet udtaler:

Klageren er utilfreds med selskabets afslag på at yde dækning på 6.500 kr. for en ansvarsskade på et maleri. Han har anført, at han som en vennetjeneste hentede et maleri på 45 x 50 cm og transporterede det 400 km til ejerens adresse. Da ejeren havde to mindre børn, som skulle op i lejligheden, bad ejeren om hjælp til at transportere maleriet op til 1. sal. Klageren bar maleriet under den ene arm. I den anden arm havde klageren en smoking og en festkjole. Han har anført, at "i det konkrete tilfælde med et kunstværk i en glasramme, var det nok ikke så klogt at medbringe anden bagage end kunstværket. Det var alligevel tilfældet, hvilket gjorde det vanskeligt at åbne yderdøren og holde den åben under indtræden med en 'ubetænksom' transportbyrde, hvilket forårsagede en mindre snubling, dog nok til at kunstværket blev tabt og glasset knustes".

Selskabet har afvist at dække skaden med henvisning til, at klageren transporterede maleriet 400 km og havde derved en så intensiv råden i en vis tidsmæssig udstrækning, at der er tale om skade på maleriet, som klageren havde i sin varetægt, hvilket er undtaget fra dækning. Selskabet har også anført, at der er tale om en vennetjeneste, og at klageren ikke har pådraget sig et erstatningsansvar, idet han ikke har handlet særligt ubetænksomt. Der er tale om et hændeligt uheld, idet klageren snublede og ramte ind i væggen, så der skete skade på maleriet. Det er

ikke særligt ubetænksomt at bære det ikke særligt store eller særligt tunge maleri sammen med noget festtøj. Af forsikringsbetingelsernes punkt 4.3 fremgår det, at forsikringen dækker det juridiske erstatningsansvar, de sikrede som privatpersoner pådrager sig i forsikringstiden for skade på person eller ting. Af punkt 4.3.3 om skader forvoldt under udøvelse af tjenester i skadelidtes interesse fremgår det, at domstolene ligesom ved gæstebudsskader ikke er tilbøjelige til at pålægge personer – der gør andre en tjeneste – erstatningsansvar, hvis de under tjenesten kommer til at forvolde skade på ting, der tilhører den, hvem der ydes en vennetjeneste. Der vil kun være erstatningsansvar og dermed forsikringsdækning, hvis skadevolder har båret sig særlig ubetænksomt ad. Dette gælder, uanset om tjenesten foretages på opfordring eller eget initiativ.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere selskabets afgørelse, idet klageren har udført en vennetjeneste, der var i skadelidtes interesse, og idet klagerens adfærd ikke betegnes som særlig ubetænksom.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at klageren ikke bar på noget, der i vægt, omfang eller skrøbelighed går nævneværdigt ud over, hvad man sædvanligvis ville bære op til første sal på én gang.

Nævnet har videre lagt vægt på, at klageren efter det oplyste snublede, hvilket som udgangspunkt må betegnes som hændeligt.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren ikke har fremlagt oplysninger omkring uheldsstedet – herunder den pågældende dør, indretningen af trappeopgangen eller lignende – som giver nævnet grundlag for at statuere, at klageren i den konkrete situation burde have udvist en væsentlig større grad af agtpågivenhed eller have undladt at tage tøjet med, da han bar maleriet.

Som følge heraf

Ankenævnet for Forsikring

9.

97909

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Jens Kruse Mikkelsen
formand